

SCR

సరోవన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

755

జదాబ్ సింగ్ మరియు ఇతరులు

1960

Vs

ఏప్రిల్ 28

హిమాచల్ ప్రదేశ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మరియు ఇతరులు

(B.P. సిన్హా, C.J., P.B. గజేంద్రగడ్కర్, K. సుబ్బారావు, K.C. దాస్ గుప్తా మరియు J.C. షా.న్యాయమూర్తి)

ఎస్టేట్లు, నిర్మూలన - రాష్ట్ర శాసనసభ ఆమోదించిన చట్టం చెల్లదని ప్రకటించబడింది - పార్లమెంటు ఆమోదించిన చట్టాన్ని ధృవీకరించడం - సమర్థత - నిర్మూలన చట్టం యొక్క రాజ్యాంగ చెల్లుబాటు - హిమాచల్ ప్రదేశ్ పెద్ద భూస్వాముల రద్దు మరియు భూసంస్కరణల చట్టం , 1953 (హిమాచల్ 15 1954), సెక్షన్లు 11, 15 - హిమాచల్ ప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ (రాజ్యాంగం మరియు ప్రొసీడింగ్స్) ధృవీకరణ చట్టం (1958 యొక్క No.56), సెక్షన్లు 3, 4 - భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్స్ 19, 31, 31A, 240, 248, ఐటెమ్నెం..97, జాబితా I, ఏడవ షెడ్యూల్.

అక్టోబరు 10, 1958న, హిమాచల్ ప్రదేశ్ అబాలిషన్ ఆఫ్ పెద్ద ల్యాండ్ ఎస్టేట్స్ అండ్ ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ యాక్ట్ , 1953, కొత్త హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ సక్రమంగా ఏర్పాటు చేయబడలేదు మరియు ఆమోదించిన నేపథ్యంలో సుప్రీంకోర్టు చెల్లదని ప్రకటించింది. చట్టాన్ని ఆమోదించడంలో అసమర్థత (Vide: *శ్రీ వినోద్ కుమార్ V స్టేట్ ఆఫ్ హిమాచల్ ప్రదేశ్* [1959] Supp. 1 S.C.R.160). 1958 ఆర్డినెన్స్ నెం.7 ద్వారా రాష్ట్రపతి ఈ అసెంబ్లీ యొక్క రాజ్యాంగం మరియు కార్యకలాపాలను ధృవీకరించారు. ఆ ఆర్డినెన్స్ స్థానంలో పార్లమెంటు ఆమోదించిన 1958 నం.56 చెల్లుబాటు చట్టం ద్వారా భర్తీ చేయబడింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 3 హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ యొక్క రాజ్యాంగం మరియు ప్రొసీడింగ్లను చెల్లుబాటు చేస్తుంది మరియు సెక్షన్ 4 ఏ చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును లేదా దాని రాజ్యాంగంలోని లోపం కారణంగా అసెంబ్లీ యొక్క ప్రక్రియను ప్రశ్నించకుండా కోర్టులను నిషేధించింది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ పెద్ద భూస్వాముల రద్దు మరియు భూసంస్కరణల చట్టం తదనుగుణంగా చెల్లుబాటు చేయబడింది. భూస్వాములుగా ఉన్న పిటిషనర్లు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం పిటిషన్ల ద్వారా ఆర్డినెన్స్ మరియు చెల్లుబాటు చేసే చట్టం యొక్క రాజ్యాంగబద్ధతను సవాలు చేశారు.

- (i) రాజ్యాంగం (ఏడవ సవరణ) చట్టం , 1956 ద్వారా సవరణకు ముందు ఉన్నందున , ఆర్టికల్ 240 దృష్ట్యా, ధృవీకరించే చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది ; (ii) నిర్మూలన చట్టంలోని నిబంధనలు రాజ్యాంగంలోని 19 మరియు 31 అధికరణలను ఉల్లంఘించలేదు మరియు
- (iii) రద్దు చట్టం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 31 A యొక్క రక్షణ పరిధిలోకి వచ్చింది మరియు దానిని సవాలు చేయడానికి తెరవలేదు రాజ్యాంగంలోని 19, 31 అధికరణలను ఉల్లంఘించారు.

శ్రీరామ్ నారాయణ్ V స్టేట్ ఆఫ్ బొంబాయి[1959] Supp. 1 S.C.R 489 సూచించబడింది.

పాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీ సభ్యులు కొత్త హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభగా పనిచేయకుండా నిరోధించడానికి కారణం , ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం , 1951లోని సెక్షన్ 74 ప్రకారం నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడలేదు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 248 మరియు ఏడో షెడ్యూల్ లోని లిస్ట్ I లోని ఐటెమ్ నెం.9 7 ప్రకారం శాసనం యొక్క (residual) మిగిలిన అధికారాల కారణంగా , నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంలో వైఫల్యం కారణంగా ఏర్పడిన లోపాన్ని తొలగించడానికి మరియు ధృవీకరించడానికి పార్లమెంటు సమర్థంగా ఉంది. శాసనసభగా పని చేసే సంస్థ యొక్క వాస్తవ కార్యకలాపాలు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 240 ప్రకారం , రాజ్యాంగం (ఏడవ సవరణ) చట్టం , 1956 ద్వారా సవరించబడినందున, పార్లమెంటు చెల్లుబాటు అయ్యే చట్టాన్ని అమలు చేయకుండా నిషేధించబడలేదు లేదా చట్టాలు మరియు చర్యలను ధృవీకరించే అధికారం పార్లమెంటుకు లేదు. రాష్ట్రమే ఉనికిలో లేనప్పుడు రాష్ట్ర శాసనసభ ముగుస్తుంది.

అసలు అధికార పరిధి: పిటిషన్లు Nos.161 ఆఫ్ 1961 మరియు 109 ఆఫ్ 1959

ప్రాథమిక హక్కుల అమలు కోసం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కింద పిటిషన్లు.

అచు రామ్, డి.ఆర్. ప్రేమ్ మరియు గణపత్ రామ్, పిటిషన్ల కోసం (పిటిషన్ నం.161 ఆఫ్ 58 మరియు 16, 17, 35, 58, 69, 102, 109/1959లో).

డి.ఆర్. ప్రేమ్, R. త్యాగరాజన్ మరియు T. సత్యనారాయణ, పిటిషన్ల కొరకు (పిటిషన్ నం.36 ఆఫ్ 1959లో).

సి.కె. డాఫ్రి, సొలిసిటర్-జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా, R. గణపతి అయ్యర్, R.H. ధేబర్ మరియు T.M. నేన్, ప్రతివాదుల కోసం (అన్ని పిటిషన్లలో).

1960, ఏప్రిల్ 28. కోర్టు తీర్పు వెలువరించింది

SHAH, J.-రాజ్యాంగంలోని మొదటి షెడ్యూల్లో, వాస్తవానికి "పార్ట్ C States" శీర్షిక క్రింద అమలు చేయబడినట్లుగా, పది "C" రాష్ట్రాల పేర్లు సెట్ చేయబడ్డాయి. పార్ట్ C రాష్ట్రాలకు శాసనసభలు, మంత్రుల మండలి మరియు సలహాదారుల మండలి రాజ్యాంగం కోసం భారత పార్లమెంటు 1951లో 49వ పార్ట్ C స్టేట్స్ చట్టాన్ని రూపొందించింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం, ప్రతి పార్ట్ C రాష్ట్రాన్ని విభజించాల్సిన నియోజకవర్గాలు మరియు నియోజకవర్గాల ప్రాంతాలు, అటువంటి ప్రతి నియోజకవర్గానికి కేటాయించిన సీట్ల సంఖ్య మరియు రిజర్వ్ చేయబడిన సీట్ల సంఖ్యను ఆదేశిస్తూ రాష్ట్రపతికి అధికారం ఇవ్వబడింది. షెడ్యూల్ కులాలు మరియు తెగలు. చట్టంలోని సెక్షన్ 4 ద్వారా అందించబడిన అధికారాలను ఉపయోగించడంలో, హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని విభజించాల్సిన నియోజకవర్గాలను నిర్ణయించడానికి రాష్ట్రపతి ఒక ఉత్తర్వు చేశారు. 1952లో హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు జరిగాయి మరియు వివిధ నియోజకవర్గాలలో 36 మంది సభ్యులు ఎన్నికయ్యారు. రాష్ట్ర శాసనసభలో, భూస్వాములకు సంబంధించి కొన్ని మధ్యవర్తుల రద్దు కోసం ప్రభుత్వం 1953 బిల్లు నెం.7ను ప్రవేశపెట్టింది. ఆ బిల్లు చట్టంగా ఆమోదించబడటానికి ముందు, మే 8, 1954న, భారత పార్లమెంటు హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు బిలాస్ పూర్ (కొత్త రాష్ట్రం) చట్టం 1954 నెం.32ను రూపొందించింది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు బిలాస్ పూర్ గణాంకాలను ఏకం చేయడం ద్వారా కొత్త రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ఈ చట్టం మే 28, 1954న రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందింది మరియు జూలై 1, 1954 నాటి నోటిఫికేషన్ ప్రకారం అమలులోకి వచ్చింది. 1954 చట్టం 32లోని సెక్షన్ 12 ప్రకారం, కొత్త

హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి శాసనసభను ప్రత్యక్ష ఎన్నికల ద్వారా భర్తీ చేయడానికి 41 స్థానాలతో ఏర్పాటు చేయాలి. కొత్త రాష్ట్ర అసెంబ్లీకి తాజా ఎన్నికలు జరగలేదు , కానీ జూలై 7 , 1954న, కొత్త హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్ర లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ద్వారా ఒక నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడింది , ఇది పార్ట్ C స్టేట్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ద్వారా అందించబడిన అధికారాలను అమలు చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది , 1951, 1954లో హిమాచల్ ప్రదేశ్ శాసనసభ యొక్క రెండవ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

ఈ నోటిఫికేషన్ కు అనుగుణంగా , శాసనసభ సమావేశమైంది మరియు పాత హిమాచల్ సి రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన 1953 బిల్లు నెం.7 ఒక చట్టంగా ఆమోదించబడింది. ఈ చట్టం హిమాచల్ ప్రదేశ్ అబాలిషన్ ఆఫ్ Big ల్యాండ్ ఎస్టేట్స్ అండ్ ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ యాక్ట్ , 1954 - ఇకపై అబాలిషన్ యాక్ట్ అని పిలవబడుతుంది - నవంబర్ 23 , 1954 న రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందింది మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం జనవరి 26, 1955, అమలులోకి వచ్చింది.

నిర్మూలన చట్టం యొక్క రాజ్యాంగ చెల్లుబాటును సవాలు చేస్తూ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కింద వేసిన పిటిషన్ లో ఈ కోర్టు , పేర్కొన్న చట్టం చెల్లుబాటు అయ్యే చట్టంగా గుర్తించబడదని పేర్కొంది. కొత్త రాష్ట్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 15(1) ప్రకారం హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని పాత శాసనసభ నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న 36 మంది సిట్టింగ్ సభ్యులలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆ నియోజకవర్గం ద్వారా ఎన్నికైనట్లు భావించాలి. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టంలోని సెక్షన్ 74 ప్రకారం ఎలాంటి నోటిఫికేషన్ జారీ చేయనందున, ఈ సభ్యులను ఎన్నికల ప్రక్రియ మొత్తం పూర్తి చేసి , ఎన్నుకోబడినట్లయితే, వారు ఏ స్థానంలో ఉంచబడతారో అదే స్థానంలో ఉంచారు. పాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీలోని 36 మంది సభ్యులు శాసనసభను ఏర్పాటు చేయలేకపోయారు. లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ద్వారా పాత శాసనసభ యొక్క రెండవ సెషన్ ని పిలవబడింది మరియు కొత్త శాసనసభ కాదు ; మరియు లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ఆదేశం ప్రకారం జరిగిన సెషన్ లో , 1953 బిల్లు నెం.7 పాత రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ముందు పెండింగ్ లో ఉంది , ఆ అసెంబ్లీ రద్దు చేయబడినప్పుడు గడువు ముగిసింది, శాసనసభ యొక్క చట్టంగా కొత్త రాష్ట్రం రూపొందించబడలేదు.

ఈ నిర్ణయం అక్టోబరు 10 , 1958న ప్రకటించబడిన తర్వాత , 1954 చట్టం 32 ప్రకారం ఏర్పడిన హిమాచల్ ప్రదేశ్ కొత్త రాష్ట్రం యొక్క రాజ్యాంగం మరియు శాసనసభ కార్యకలాపాలను

ధృవీకరిస్తూ రాష్ట్రపతి 1958 ఆర్డినెన్స్ నెం.7ను జారీ చేశారు మరియు న్యాయస్థానాలను ప్రశ్నించకుండా నిషేధించారు. రాజ్యాంగంలో లోపభూయిష్టంగా కొత్త శాసనసభ కార్యకలాపాలు చెల్లుబాటు అవుతాయి. ఈ ఆర్డినెన్స్ 1958 చట్టం 56 ద్వారా భర్తీ చేయబడింది. పేర్కొన్న చట్టంలోని సెక్షన్లు 3 మరియు 4 కింది విధంగా అందించబడ్డాయి:

విభాగం 3:

"ఏదైనా చట్టంలో లేదా ఏదైనా తీర్పు, డిక్రీ లేదా ఏదైనా కోర్టు ఆర్డర్ లో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, --

(ఎ) 1954 జూలై 1వ తేదీన ప్రారంభమై 1956 అక్టోబర్ 31వ తేదీతో ముగిసే కాలంలో హిమాచల్ ప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ (హిమాచల్ ప్రదేశ్ విధానసభ) గా కాలానుగుణంగా సమావేశానికి పిలవబడే వ్యక్తుల సమితి / సమూహము. హిమాచల్ ప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ గవర్నర్ ద్వారా పార్ట్ C స్టేట్స్ చట్టం, 1951లోని సెక్షన్ 9 ద్వారా అతనికి అందించబడిన అధికారాలను అమలు చేయడం లేదా ఉద్దేశపూర్వకంగా అమలు చేయడం ద్వారా, అన్ని ప్రయోజనాల కోసం సక్రమంగా ఏర్పాటు చేయబడిన కొత్త శాసన సభగా పరిగణించబడుతుంది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు బిలాస్పూర్ (కొత్త రాష్ట్రం) చట్టం, 1954లోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడింది;

(బి) కొత్త శాసన సభ కార్యకలాపాలలో కూర్చున్న లేదా ఓటు వేసిన లేదా ఇతరత్రా పాల్గొన్న వ్యక్తులు సభ్యులుగా చేయడానికి అర్హులుగా పరిగణించబడతారు;

(సి) కొత్త శాసనసభ స్పీకర్ మరియు డిప్యూటీ స్పీకర్ గా పనిచేసిన వ్యక్తులు వరుసగా స్పీకర్ మరియు డిప్యూటీ స్పీకర్ గా ఎంపిక చేయబడినట్లు పరిగణించబడతారు; మరియు తదనుగుణంగా---

(1) కొత్త శాసనసభ ఆమోదించిన ఏదైనా బిల్లు (బిల్లు కొత్త శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినా లేదా 1954 జూలై 1వ తేదీకి ముందు అమలులో ఉన్న హిమాచల్ ప్రదేశ్ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినా) మరియు రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందాలి చెల్లుబాటయ్యేలా మరియు చట్టం యొక్క శక్తిని కలిగి ఉన్నట్లు భావించాలి;

(2) కొత్త శాసనసభ ద్వారా లేదా ముందు చేసిన ఏదైనా మంజూరు , తీర్మానం ఆమోదించబడిన లేదా స్వీకరించబడిన, ప్రొసీడింగ్ లేదా ఏదైనా ఇతర విషయం చట్టం ప్రకారం చేసిన , ఆమోదించబడిన, తీసుకున్న లేదా చేసినదిగా పరిగణించబడుతుంది.

విభాగం 4:

“కేవలం కొత్త శాసనసభ సక్రమంగా ఏర్పడలేదనే కారణంతో లేదా కొత్త శాసనసభ ద్వారా ఆమోదించబడిన, లేదా మంజూరు, తీర్మానం, కొనసాగుతున్న లేదా, చేసిన విషయం , ఆమోదించబడిన , స్వీకరించబడిన, తీసుకున్న లేదా చేసిన లేదా అంతకు ముందు ఏదైనా చట్టం న్యాయస్థానం ప్రశ్నించదు. అలా చేయడానికి అర్హత లేని వ్యక్తి అధ్యక్షత వహించడం , ఓటు వేయడం లేదా కొత్త శాసనసభ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనడం.

ఈ తొమ్మిది పిటిషన్ల ద్వారా , 1958 ఆర్డినెన్స్ No.7 మరియు 1958 చట్టం No.56 యొక్క రాజ్యాంగ చెల్లుబాటు సవాలు చేయబడింది మరియు పిటిషనర్లు హిమాచల్ ప్రదేశ్ ను నిరోధించే **మాండమన్** లేదా ఇతర **రిట్రీలు** లేదా ఆదేశాల కోసం ప్రార్థించారు. 1958 యొక్క ఆర్డినెన్స్ No.7 మరియు 1958 యొక్క చట్టం No.56 మరియు నిర్మూలన చట్టం లేదా "ఆ చట్టం ప్రకారం లేదా దాని ఆధారంగా ఏ పద్ధతిలోనైనా వ్యవహరించడం" నుండి అడ్మినిస్ట్రేషన్ మరియు యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా.

పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదిస్తూ, (1) లెఫ్టినెంట్-గవర్నర్ తన నోటిఫికేషన్ ద్వారా జూలై 7, 1954 నాటి నోటిఫికేషన్ ద్వారా పిలిపించిన వ్యక్తులు , ఆర్టికల్ సూచించిన పద్ధతిలో ఈ వ్యక్తులు ఎన్నుకోబడలేదు లేదా నామినేట్ చేయబడలేదు కాబట్టి కొత్త రాష్ట్ర శాసనసభను ఏర్పాటు చేయలేరు. రాజ్యాంగంలోని 240; మరియు చట్టాన్ని రూపొందించడానికి అధికారం లేని ఆ సంస్థ యొక్క చర్యలు మరియు ప్రొసీడింగ్లను పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా ధృవీకరించలేదు , (2) రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 240 నిబంధనలను ఉల్లంఘించి, ప్రత్యేకించి 1954 చట్టం 32 ప్రకారం ఏర్పడిన హిమాచల్ ప్రదేశ్ కొత్త రాష్ట్రం అగిపోయినప్పుడు , ధృవీకరణ చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో పార్లమెంటుకు పునరాలోచనలో శాసనసభను ఏర్పాటు చేయడానికి అధికారం లేదు. నిర్మూలన చట్టం అమలులోకి వచ్చిన తేదీలో ఉనికిలో ఉంది మరియు (3) చెల్లుబాటు చేసే చట్టం సవాలు చేయడానికి తెరవకపోయినా , రద్దు చట్టం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 31కి విరుద్ధంగా ఉంది మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 మరియు ఆర్టికల్

31 ప్రకారం పిటిషనర్ల ప్రాథమిక హక్కులను ఉల్లంఘించినందున ఇది చెల్లదు. మా దృష్టిలో, లేవనెత్తిన ఏ వివాదాల్లోనూ వాస్తవం లేదు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 240(1) ద్వారా, రాజ్యాంగం (ఏడవ సవరణ) చట్టం, 1956 ద్వారా సవరించబడటానికి ముందు, ఇది అందించబడింది:

"240. (1) పార్లమెంట్ చట్టం ద్వారా మొదటి షెడ్యూల్లోని పార్ట్ సిలో పేర్కొన్న ఏదైనా రాష్ట్రాన్ని సృష్టించవచ్చు లేదా కొనసాగించవచ్చు మరియు చీఫ్ కమీషనర్ లేదా లెఫ్టినెంట్-గవర్నర్ ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది -

(ఎ) నామినేట్ చేయబడినా, ఎన్నుకోబడినా లేదా పాక్షికంగా నామినేట్ చేయబడినా లేదా ఎన్నుకోబడినా, రాష్ట్రానికి శాసనసభగా పనిచేయడానికి ఒక సంస్థ; లేదా

(బి) సలహాదారులు లేదా మంత్రుల మండలి, లేదా చట్టంలో పేర్కొన్న విధంగా ప్రతి సందర్భంలోనూ అలాంటి రాజ్యాంగం, అధికారాలు మరియు విధులు రెండూ ఉంటాయి".

ఆర్టికల్ ప్రకారం, దాని సవరణకు ముందు ఉన్నందున, మొదటి షెడ్యూల్లోని పార్ట్ C లో పేర్కొన్న ఏదైనా రాష్ట్రం శాసనసభగా పనిచేయడానికి ఒక సంస్థను రూపొందించడానికి లేదా కొనసాగించడానికి పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా సమర్థంగా ఉంటుంది. ఆ ఆర్టికల్ ప్రకారం, శాసనసభలో నామినేట్ చేయబడిన లేదా ఎన్నుకోబడిన, లేదా పాక్షికంగా ఎన్నుకోబడిన మరియు పాక్షికంగా నామినేట్ చేయబడిన వ్యక్తులను కలిగి ఉండాలి మరియు పాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి పనిచేసిన వివిధ నియోజకవర్గాల నుండి చెల్లుబాటు అయ్యే సభ్యులతో కూడిన శాసనసభకు ఎటువంటి వివాదం లేదు. పాత హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీలోని ఆ 36 మంది సభ్యులు 1951 చట్టం 49 ప్రకారం ఆ రాష్ట్ర అసెంబ్లీకి సక్రమంగా ఎన్నికయ్యారు, 1954 చట్టం 32లోని సెక్షన్ 15(1) ప్రకారం ప్రతి సభ్యుడు సక్రమంగా ఎన్నికైనట్లు భావించాలి. కొత్త రాష్ట్రం శాసనసభకు సంబంధించిన నియోజకవర్గం, మరియు ఆ సభ్యులు కొత్త రాష్ట్ర శాసనసభగా పని చేయలేకపోవడానికి ఏకైక కారణం ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టంలోని సెక్షన్ 74 కింద నోటిఫికేషన్ ప్రచురించబడలేదు. ఆ అసెంబ్లీ యొక్క శాసన చర్యలు నిస్సందేహంగా అనధికారికమైనవి, అయితే నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంలో విఫలమైనందున మరియు శాసనసభ చేసిన

చర్యలను ధృవీకరించడంలో విఫలమైనందున తలెత్తిన అడ్డంకిని తొలగించడానికి చట్టం ద్వారా పార్లమెంటుకు అర్హత ఉంది.

శాసన సభ సభ్యులు స్పష్టంగా ఎన్నుకోబడినట్లయితే లేదా పార్ట్ C రాష్ట్ర శాసనసభకు నామినేట్ చేయబడితే తప్ప అది పనిచేయదని ఆర్టికల్ 240 అందించలేదు. ఆర్టికల్ 248 ప్రకారం , ఉమ్మడి జాబితా లేదా రాష్ట్ర జాబితాలో పేర్కొనబడని ఏదైనా విషయానికి సంబంధించి చట్టాలను రూపొందించే (residual) మిగిలిన అధికారాన్ని పార్లమెంటు కలిగి ఉంది మరియు పార్ట్ C రాష్ట్రం యొక్క శాసనసభ సభ్యుల వైకల్యాన్ని తొలగించాలని కోరుతూ చట్టం చేస్తుంది. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టంలోని సెక్షన్ 74 కింద నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంలో వైఫల్యం, ఉమ్మడి జాబితాలో లేదా రాష్ట్ర జాబితాలోని ఏ అంశం పరిధిలోకి రాదు. జాబితా I నుండి ఏడవ షెడ్యూల్లోని ఐటెమ్ నెం.97 ప్రకారం , జాబితా II మరియు IIIలో పేర్కొనబడని ఏదైనా ఇతర చట్టాన్ని రూపొందించడానికి యూనియన్ పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది. కాబట్టి చట్టాన్ని రూపొందించడానికి పార్లమెంటుకు ఉన్న శాసన సామర్థ్యం సవాలుకు తెరవబడదు.

1954లో నిర్మూలన చట్టాన్ని రూపొందించడానికి కొత్త హిమాచల్ రాష్ట్ర అసెంబ్లీ యొక్క శాసన సభ యొక్క శాసన యోగ్యత కాకపోవచ్చు మరియు తిరస్కరించబడదు. చట్టం పార్లమెంటు సామర్థ్యంలోని ఏ శాసన జాబితాల పరిధిలోకి వచ్చినా పౌరుల ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలగని పక్షంలో స్వాధీన హక్కులను తొలగించే చట్టాన్ని రూపొందించడానికి పార్లమెంటు అధికారానికి వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి సంపూర్ణ అడ్డంకి లేదు.

వ్యతిరేకంగా, 1958 చట్టం 56 ద్వారా ఏ రాజ్యాంగ నిబంధనను ఉల్లంఘించలేదు. 1954లో లెఫ్టినెంట్-గవర్నర్ పిలిపించిన చట్టాలు మరియు అసెంబ్లీ కార్యకలాపాలను ధృవీకరించే పార్లమెంటు అధికారం , రాజ్యాంగం (ఏడవ సవరణ) చట్టం , 1956 ద్వారా సవరించబడినప్పుడు , ఆర్టికల్ 240 అసలు ఉనికిలో ఉన్నందున అది అయిపోయిందని మేము నొక్కి చెప్పలేము. మరియు పార్ట్ C హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉనికిలో లేదు. ధృవీకరణ చట్టం అమలులోకి వచ్చినప్పుడు , హిమాచల్ ప్రదేశ్ పార్ట్ C రాష్ట్రం ఉనికిలో లేకుండా పోయింది , కానీ ఆ ఖాతాలో , 1954 ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం శాసనసభగా పని చేయడానికి ఉద్దేశించిన వ్యక్తుల బాలుడి కార్యకలాపాలను ధృవీకరించే అధికారం పార్లమెంటుకు లేదు. ఆరిపోయింది.

రద్దు చట్టం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 లేదా ఆర్టికల్ 31 ప్రకారం పిటిషనర్ల ప్రాథమిక హక్కులను ఉల్లంఘించిందా? సెక్షన్ 11 ద్వారా, కౌలుదారులు తమ ఆధీనంలో ఉన్న భూములలో భూయజమానుల ప్రయోజనాలను పొందే హక్కుతో పెట్టుబడి పెట్టారు. దీనికి విరుద్ధంగా ఏదైనా చట్టం, ఆచారం లేదా ఒప్పందం ఉన్నప్పటికీ, ఉప-అద్దెదారు కాకుండా ఏదైనా అద్దెదారు, చట్టం ప్రారంభమైన తర్వాత ఎప్పుడైనా పరిహారం అధికారికి చేసిన దరఖాస్తుపై, చెల్లింపుపై పొందేందుకు అర్హులు. పరిహారం, భూమి యజమాని యొక్క హక్కు, హక్కు మరియు అతని వద్ద ఉన్న భూమిపై ఆసక్తి, అందులో పేర్కొన్న కొన్ని నిబంధనలు మరియు షరతులకు లోబడి ఉంటుంది. సెక్షన్ 14 నిర్దిష్ట పరిస్థితులలో కౌలుదారు యొక్క భూములలో కొంత భాగాన్ని భూ-యజమానుల హక్కులను కౌలుదారులచే స్వాధీనం చేసుకోవడానికి అనుమతించబడింది. సెక్షన్ 15 గెజిట్ లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా భూ-యజమానుల హక్కులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకోవడానికి అనుమతించింది, నోటిఫికేషన్ లో పేర్కొన్న తేదీ నుండి మరియు అటువంటి ప్రాంతానికి సంబంధించి, హక్కు, శీర్షిక / title మరియు ఆసక్తి ఒక కౌలుదారు అతని క్రింద ఉన్న ఏదైనా కౌలు భూములలో భూ యజమాని అటువంటి భూములపై సృష్టించిన అన్ని భారాలనుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బదిలీ చేయబడి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వెస్ట్ (vest) చేయబడతాడు. సెక్షన్ 16 ప్రకారం, సెక్షన్ 15 ప్రకారం భూమి-యజమానుల హక్కు, శీర్షిక / title మరియు ఆసక్తిని స్వాధీనం చేసుకోవడం కోసం చెల్లించాల్సిన పరిహారం యొక్క గణన పద్ధతి సూచించబడింది. సెక్షన్ 27 ద్వారా, ఆ అధ్యాయంలోని పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ లలో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, భూమిని కలిగి ఉన్న భూమి యజమాని, వార్షిక భూమి ఆదాయం సంవత్సరానికి 125 రూపాయల కంటే ఎక్కువ, హక్కు, శీర్షిక / title మరియు ఆసక్తి అటువంటి భూమిలో యజమాని అన్ని భారాలు లేకుండా బదిలీ చేయబడినట్లు మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించబడినట్లు భావించబడతారు. సెక్షన్ 27లోని సబ్-సెక్షన్ (3) ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్-సెక్షన్ 1 కింద హక్కు పొందిన భూమి యజమాని, సెక్షన్లు 17 మరియు 18కి సంబంధించి పరిహారం అధికారి ద్వారా నిర్ణయించబడే పరిహారం పొందేందుకు అర్హులు. చట్టం, షెడ్యూల్ II యొక్క నిబంధనలకు అనుగుణంగా; కానీ భూమి రాబడి లేదా భూ ఆదాయం యొక్క బహుళ పరంగా అద్దె చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉన్న ఆక్యుపెన్సీ కౌలుదారు విషయంలో, అతని భూమి యజమానికి చెల్లించవలసిన పరిహారం షెడ్యూల్ I ప్రకారం లెక్కించబడుతుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో భూముల రాష్ట్ర నిర్వహణ కోసం చట్టం ద్వారా కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది. రాజ్యాంగం (నాల్గవ సవరణ) చట్టం, 1955 ద్వారా సవరించబడిన రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 31, ఇతర అంశాలలో, ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం తప్పనిసరిగా ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకునే చట్టాన్ని ఏ న్యాయస్థానంలోనూ

ప్రశ్నించకూడదు. ఆ చట్టం సరిపోదు మరియు రాజ్యాంగం (నాల్గవ సవరణ) చట్టం , 1955 ద్వారా భర్తీ చేయబడిన ఆర్టికల్ 31- A ద్వారా, అసలు ఆర్టికల్ కు పునరాలోచన ప్రభావంతో , ఆర్టికల్ 13లో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ (a) కోసం అందించబడింది ఏదైనా ఎస్టేట్ లేదా దానిలోని ఏదైనా హక్కులను రాష్ట్రం స్వాధీనం చేసుకోవడం లేదా అటువంటి హక్కులను తొలగించడం లేదా సవరించడం....ప్రదానం చేసిన ఏదైనా ప్రాథమిక హక్కులకు విరుద్ధంగా లేదా తీసివేయడం లేదా సంక్షిప్తీకరించడం అనే కారణంతో అది శూన్యంగా పరిగణించబడుతుంది. ఆర్టికల్ 14 , 19 లేదా 31 ; ఒక రాష్ట్ర శాసనసభ ద్వారా అటువంటి చట్టం చేయబడినప్పుడు, రాష్ట్రపతి పరిశీలన కోసం రిజర్వ్ చేయబడిన చట్టం , అతని అంగీకారం పొందితే తప్ప, ఆర్టికల్ యొక్క నిబంధనలు దానికి వర్తించవు. రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఆమోదించిన రద్దు చట్టం రాష్ట్రపతి పరిశీలనకు రిజర్వ్ చేయబడింది మరియు దానికి ఆయన ఆమోదం లభించింది. ఆక్షేపించబడిన చట్టంలో భూ యజమానుల ఆసక్తిని భూములపై

ఉన్నకౌలుదారులకు బదిలీ చేయడం మరియు ఆతరపున అందించిన షెడ్యూల్డ్ కారం పరిహారం చెల్లింపు పై భూ మియజమానుల ఆస్తిని రాష్ట్రం స్వాధీనం చేసుకోవడం కోసం నిబంధనలను కలిగి ఉంది. **శ్రీ రామ్**

నారాయణ్ V స్టేట్ ఆఫ్ బొంబాయి (1)లోని ఈ న్యాయస్థానం , భూయజమానుల ప్రయోజనాలను కౌలుదారులకు బదిలీ చేయడం ద్వారా వ్యవసాయ సంస్కరణలను తీసుకురావడానికి ఉద్దేశించిన ఒక శాసనం ఆర్టికల్ 31- ద్వారా రూపొందించబడిన చట్టాల తరగతి పరిధిలోకి వస్తుందని పేర్కొంది. A (a) మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 , 19 మరియు 31లో పొందుపరచబడిన ప్రాథమిక హక్కులను ఉల్లంఘించే దాడి నుండి రక్షించబడింది. పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన న్యాయవాది అంగీకరించారు మరియు మా తీర్పులో , ఆ కేసు సూత్రం ఈ కేసును నియంత్రిస్తుందని మరియు ఆర్టికల్ 31- A దృష్ట్యా సెక్షన్ 11 యొక్క చెల్లుబాటును సవాలు చేయలేమని అంగీకరించారు. షెడ్యూలు IIలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా నిర్ణయించదగిన పరిహారం కోసం భూ-యజమానుల భూములను రాష్ట్రం స్వాధీనం చేసుకునే నిబంధనల యొక్క చెల్లుబాటు కూడా ఆర్టికల్ 31- A తో చదివిన ఆర్టికల్ 31 కింద సవాలు చేయబడదు.

కేసు దృష్ట్యా, ఈ పిటిషన్లన్నీ తప్పనిసరిగా విఫలమవుతాయి మరియు వాటిని ఖర్చులతో కొట్టివేయాలని ఆదేశించబడింది.

పిటిషన్లు కొట్టివేయబడ్డాయి.